

Directieverslag behorende bij Jaarrekening 2025 Stichting Verslavingskunde Nederland

Terugblik op 2025

Voor Verslavingskunde Nederland was 2025 een jaar van bestuurlijke vernieuwing en van voortzetting op inhoudelijk vlak.

Door wisselingen van de bestuurders van de aangesloten instellingen waren het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur volop in beweging. De nieuwe samenstelling van het bestuur prikkelde tot gesprekken over bestaande thema's (hoe doen we wat we doen en doen we dat goed?) en over nieuwe thema's (doen we wat we moeten doen?). Ook de gebeurtenissen in de wereld om ons (netwerk) heen hadden hun beslag op de te nemen koers.

Deze ontwikkelingen leidden eind november tot een "herijkingsmiddag" van het Algemeen Bestuur: een aftrap van een langer traject dat in 2026 een vervolg krijgt, waarin strategische uitgangspunten van Verslavingskunde Nederland onder de loep worden genomen. Toetsing hiervan aan de huidige interne en externe wereld van ons netwerk is, na een kleine tien jaar, passend en nodig.

Bij de beschrijving van de bestuurlijke ontwikkelingen hieronder, kijken we terug op deze dynamiek en de stappen die zijn gezet naar een nieuwe strategische positionering in 2026. Het beleidsplan dat als basis gold voor 2024-2026 was ook in 2025 leidend bij de keuzes en prioriteiten.

De programmalijnen en kennisknooppunten van Verslavingskunde Nederland zijn in 2025 doorgegaan met de plannen uit hun jaarplan 2024-2026. In dit directieverslag worden de ontwikkelingen van deze plannen beschreven en leest u welke resultaten dit heeft opgeleverd voor ons netwerk.

Ondersteund door communicatie hebben de inhoudelijke professionals uit ons netwerk ook in 2025 actief bijgedragen aan het delen en (door)ontwikkelingen van hun kennis en kunde. De Inhoudelijke Adviesraad (IA) speelt in toenemende mate een rol in de inhoudelijke lijnen van Verslavingskunde Nederland. En in 2025 is een traject gestart om te komen tot een breed Netwerk van Ervaringsdeskundigen (NEV) vanuit de aangesloten lidinstellingen. Zo krijgt ons netwerk een steeds bredere basis vanuit bestuurlijk, inhoudelijk en ervaringsdeskundig perspectief. Een ontwikkeling die we de komende jaren absoluut verder zullen verstevigen.

Grote overkoepelende trajecten droegen bij aan interne verbinding en aan onze landelijke profilering als expertise netwerkwerk. Zoals bijvoorbeeld MOVIN / SET en de gezamenlijke initiatieven i.h.k.v. de instellingsubsidie voor Allesoverdrinken.nl en de Aandachtsfunctionarissen, onder de vlag van het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek (SVA). Ook de gezamenlijke politieke lobby die we met de Nederlandse ggz de afgelopen jaren hebben vormgegeven werpt zijn vruchten

af. Zowel wat betreft inhoudelijke beïnvloeding als de erkenning van Verslavingskunde Nederland als serieuze gesprekspartner op politiek maatschappelijke thema's.

Het werk van Verslavingskunde Nederland kan niet verricht worden zonder een goed functionerend bureau. In 2025 is er kritisch gekeken naar de inrichting van het bureau, passend bij de gewenste flexibiliteit en de wettelijke kaders waarbinnen wij moeten opereren. Het werken met een kleine kern van vaste medewerkers met daaromheen een flexibele schil (op basis van inzet op specifieke tijdelijke projecten en opdrachten) is mogelijk gebleken. Daardoor kunnen wij met enthousiaste en professionele projectmedewerkers door blijven werken aan de doelstellingen van Verslavingskunde Nederland.

We willen graag onze oprechte dank uitspreken aan Rianne Kasander voor haar inzet en uitstekende coördinerende kwaliteiten gedurende het afgelopen jaar. Als manager heeft zij een sleutelrol gespeeld in het succesvol begeleiden, coördineren en organiseren van taken en werkzaamheden van Verslavingskunde Nederland. Samen met het kleine bureau en alle betrokken organisaties zijn we in staat geweest gezamenlijke doelen te behalen en resultaten te boeken die bijdragen aan de ontwikkeling van verslavingszorg.

Gerard Niemeijer
Voorzitter Verslavingskunde Nederland

1. BESTUURLIJK

Verslavingskunde Nederland als netwerk

Verslavingskunde Nederland is een netwerkorganisatie, waarvan het organisatiemodel is gestoeld op de inzet van kennis en kunde vanuit de aangesloten instellingen. Professionals uit deze instellingen worden vrijgemaakt voor de diverse gremia van Verslavingskunde Nederland, ondersteund en gefaciliteerd door een klein landelijk bureau. Beschikbare kennis en kunde uit de verslavingszorgsector wordt zo gemobiliseerd en gebundeld. Vertegenwoordiging van “ambassadeurs” van Verslavingskunde Nederland in uiteenlopende relevante interne en externe gremia is een belangrijke beïnvloedingswijze om de visie, belangen en expertise vanuit de verslavingszorg breed kenbaar te maken. Op deze manier kan er met één stevig geluid naar buiten getreden worden op verschillende relevante thema’s.

Actief en efficiënt

Per 1 januari 2021 is met het inrichten van een nieuwe structuur getracht te komen tot een actievere en efficiëntere inzet van mensen en middelen en/of een hogere output. Dat houdt in dat een beperkter aantal instellingen als kernlid actief is binnen Verslavingskunde Nederland en een aantal instellingen in de partnerring een meer onderschrijvende rol heeft aangenomen. Programmacoördinatoren worden acht uur per week actief vrijgemaakt en programmaleden twee uur per week, en er is een onderscheid gemaakt tussen programmalijnen en kennisknooppunten.

Digitale werkomgeving

De vaste ontmoetingen van zowel bestuur als programmalijnen, en andere meer ad-hoc-gremia, zijn voor het grootste deel digitaal van karakter. Het bureau van Verslavingskunde Nederland heeft sinds 2020 geen vast kantoor meer en werkt eveneens voornamelijk digitaal. De trend die we vanaf 2023 zagen, waarbij gremia elkaar weer wat vaker live opzochten ten opzichte van eerdere jaren, is in de jaren daarna gestabiliseerd. Een digitale werkomgeving is nog steeds het meest passend bij Verslavingskunde Nederland. Deze werkwijze maakt het mogelijk dat er frequent contact is tussen zowel bestuurders als professionals vanuit het hele land, zonder een al te groot beslag op de tijd van deelnemers te leggen.

Af en toe live

Deze manier van werken is dan ook gehandhaafd in 2025 en blijft de voorkeurswijze van ontmoeten, met name voor de vaste periodieke overleggen en vergaderingen. Wel is het streven voor vrijwel alle gremia om elkaar minimaal eenmaal per jaar live te ontmoeten. Vaak wordt dit gecombineerd met de mogelijkheid om ook informeel met elkaar contact te hebben, zoals bijvoorbeeld een lunch. De programmalijnen organiseerden dit in 2025 zelf, het bestuur trof elkaar op de Netwerkdag en het team kwam maandelijks bij elkaar op het kantoor van de Nederlandse ggz in Amersfoort. De programmacoördinatoren zagen elkaar eveneens eenmaal live in Amersfoort. En uiteraard is onze jaarlijkse Landelijke Dag een uitgelezen kans voor professionals om elkaar live te ontmoeten en te inspireren.

Bestuurswisselingen

In 2025 waren er net als het jaar ervoor verschillende wisselingen in het algemeen bestuur. Deze wisselingen kwamen voort uit het feit dat de betreffende bestuurders vertrokken bij de kerninstelling waar zij werkzaam waren. Soms vanwege een baanwissel, soms vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

- Freek de Bruijn (Jellinek) werd vanaf januari 2025 vervangen door Rianne van Rooijen.
- René Adriaanse van Vvgi nam in april 2025 afscheid. Zijn opvolger was eind 2025 nog niet toegetreden tot het algemeen bestuur van Verslavingskunde Nederland.

- Er vond een wisseling plaats van bestuurders die Tactus in het algemeen bestuur van Verslavingskunde Nederland vertegenwoordigden: Gerdy van Bellen werd in mei 2025 opgevolgd door Joost Harkink.
- Erik de Vos van Terwille ging in oktober 2025 met pensioen en nam daarmee afscheid van Terwille en van Verslavingskunde Nederland. Hij werd opgevolgd door Douwe Weening.
- Lieke Knapen van Novadic-Kentron werd, op de zetel van de professionals, in de zomer van 2025 opgevolgd door Auke Brantsma van Tactus.
- In de vergadering van het algemeen bestuur van juni 2025 werd Ellen Vedel benoemd tot vicevoorzitter.

In mei 2025 was er een verkiezing voor een nieuw dagelijks bestuur. De kandidaten Ellen Vedel en Attje Kuiken werden unaniem gekozen als respectievelijk penningmeester en secretaris. Tevens stond de herverkiezing van de huidige voorzitter Gerard Niemeijer op de planning voor oktober 2025. Het algemeen bestuur koos unaniem voor verlenging van zijn zittingstermijn met 2 jaar.

Herijkingsbijeenkomst

Eind 2025 heeft het algemeen bestuur in haar nieuwe samenstelling een eerste aftrap gedaan om met elkaar in gesprek te gaan over de strategische kaders van Verslavingskunde Nederland. Ontwikkelingen binnen de lidinstellingen, maar zeker ook binnen de zorg en de maatschappij, maken een gesprek hierover wenselijk en noodzakelijk. Het algemeen bestuur voelt de urgentie om dit gesprek in 2026 voort te zetten. Om zo onze positie binnen zowel het veld van de verslavingszorg als de bredere GGZ helder te definiëren en verstevigen, aansluitend bij de huidige maatschappelijke situatie. Met een tienjarig jubileum in het vooruitzicht in 2027 is het een logisch moment om over te gaan tot een dergelijke kritische blik naar binnen.

Beleidsplan 2024-2026

In mei 2024 werd het [Beleidsplan](#) voor 2024-2026 door het algemeen bestuur vastgesteld. In tegenstelling tot eerdere beleidsplannen, die steeds twee jaar bestreken, geldt dit plan voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Dit beleidsplan is in het Directieverslag van 2024 uitgebreid toegelicht. 2025 gold als een voortzettingjaar van dit beleidsplan. Er zijn geen grote afwijkingen geweest op de voorgenomen plannen.

Het vormgeven van de voedende functie richting de brancheorganisatie op de stelseldossiers krijgt steeds meer vorm. Het blijft echter een punt van aandacht vanwege personele wisselingen bij beide organisaties (zie hierboven onder Bestuurswisselingen).

De toelichtingen op de stappen die zijn gezet op de inhoudelijke speerpunten van de programmalijnen Datamanagement, Uniforme Werkwijze, Jeugdverslavingszorg en Preventie vindt u verderop in dit verslag.

Cliëntperspectief binnen Verslavingskunde Nederland

De inbreng van het cliëntperspectief was vanaf de start van Verslavingskunde Nederland ingevuld door deelname van leden van Stichting Het Zwarte Gat. Zij namen deel aan verschillende gremia binnen Verslavingskunde Nederland, zowel inhoudelijk als bestuurlijk. In 2024 is na een uitgebreid traject afscheid genomen van de samenwerking met Stichting Het Zwarte Gat. Het cliëntperspectief binnen Verslavingskunde Nederland werd vanaf dat moment vormgegeven door inzet van ervaringsdeskundigen vanuit de lidinstellingen.

Vanaf oktober 2024 neemt Nikki van Ham, manager Herstel bij Novadic-Kentron deel aan het bestuur van Verslavingskunde Nederland. In 2025 is haar rol verder ingevuld middels actieve deelname aan verschillende bestuurlijke overleggen. Tevens is de inzet van ervaringsdeskundigen in 2025 verbreed naar de programmalijnen en kennisknooppunten. Doel hiervan is het versterken van de achterban van ervaringsdeskundigen binnen de aangesloten instellingen. Het streven is om een

netwerk van ervaringsdeskundigen te vormen, zoals dat ook is ingericht voor de inhoudelijk verantwoordelijken binnen de aangesloten instellingen.

Inhoudelijke Adviesraad

De Inhoudelijke Adviesraad (IA) is een gremium waarin de inhoudelijk verantwoordelijk professionals van de kernleden en partners bij elkaar komen. Zij bespreken behandelinhoudelijke onderwerpen en ontwikkelingen en bepalen de strategische positionering hiervan voor hun instellingen. Er is een directe vertegenwoordiging vanuit dit gremium in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van Verslavingskunde Nederland. Tevens is er, waar mogelijk en waar van toegevoegde waarde, een directe vertegenwoordiging van IA in de programmalijnen.

De inhoudelijke Adviesraad kende in 2025 een brede vertegenwoordiging vanuit vrijwel alle aangesloten instellingen. De raad kwam zes keer bijeen in dit jaar. Ook heeft in 2025 een nieuw lid van de IA zitting genomen in het dagelijks en algemeen bestuur van Verslavingskunde Nederland. Daarmee is de verbinding tussen inhoudelijke advisering en bestuurlijke besluitvorming verder versterkt.

Inhoudelijk stonden in 2025 onder meer de volgende onderwerpen centraal:

- De plaats en betekenis van de 12-stappenbenadering binnen de verslavingszorg.
- Drugsregulatie.
- De vraag hoe Verslavingskunde Nederland zich verhoudt tot andere verslavingszorginstellingen met een andere kwaliteitsstandaard. En welke rol Verslavingskunde Nederland in het gesprek hierover binnen het stelsel met o.a. zorgverzekeraars heeft, mede gezien het beroep dat op Verslavingskunde Nederland wordt gedaan hierover een duidelijk inhoudelijk standpunt in te nemen.
- Ook is in 2025 een stuk opgesteld over verslaving en comorbiditeit dat in 2026 verder geformaliseerd zal worden.
- Verder is er gesproken over het opstellen en implementeren van een nieuw kwaliteitsstatuut voor ieders instelling naar aanleiding van het nieuwe Landelijk Kwaliteitsstatuut.

Nationaal Rapporteur Verslavingen

Om beter zicht te krijgen op de impact van verslavingen, is in het vorige coalitieakkoord van Kabinet-Rutte IV afgesproken dat er een onafhankelijke Nationaal Rapporteur Verslavingen zou worden aangesteld. In 2023 trad prof. dr. Arnt Schellekens aan als Nationaal Rapporteur Verslavingen (NRV).

De NRV heeft vier taken:

1. het signaleren en duiden van trends en ontwikkelingen op het gebied van verslavingen;
2. het adviseren over verslavingspreventie;
3. het adviseren over verslavingszorg en
4. het adresseren van kennislacunes.

Verslavingskunde Nederland heeft ook in 2025 goede contacten onderhouden met prof. dr. Schellekens in zijn rol als NRV. Zowel op bestuurlijk niveau als op verschillende inhoudelijke dossiers werd samenwerking en/of afstemming gezocht. Belangrijke thema's zijn, net als in 2024, o.a. het kansspeldossier en de ontwikkeling van een Richtlijn Verslavingspreventie. Bij dit laatste project, uitgevoerd door het Trimbos-instituut, is een aantal inhoudelijk experts vanuit (lidinstellingen van) Verslavingskunde Nederland betrokken. Deze richtlijn moet bijdragen aan verdere professionalisering en kwaliteitsborging van het preventieveld.

2. INHOUDELIJK

Programmaliijnen en kennisknooppunten

Verslavingskunde Nederland voert haar inhoudelijke activiteiten uit in verschillende [programmaliijnen en kennisknooppunten](#). Dat zijn inhoudelijke groepen professionals uit de lid-instellingen, die samen op een specifiek thema kennis en kunde delen en nieuwe ontwikkelingen monitoren en uitvoeren. Alle programmaliijnen van Verslavingskunde Nederland zijn in 2024 gestart met de uitvoer van de nieuwe plannen die voor 2024-2025 zijn opgesteld. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen en producten benoemd per programmaliijn die in 2025 zijn uitgevoerd. Eind 2025 zijn nieuwe voorstellen voor de komende twee jaar door de programmaliijnen en kennisknooppunten ingediend bij het algemeen bestuur.

Programmaliijn Preventie & Vroegsignalering

Het doel van de programmaliijn Preventie & Vroegsignalering is het bereik en de kwaliteit van verslavingspreventie te vergroten. Dat doet de programmaliijn door visie te ontwikkelen, kennis uit te wisselen en producten te laten ontwikkelen en onderzoeken. Daarmee wordt gewerkt aan één integraal basispakket preventie.

Activiteiten in 2025:

- Samen met het Trimbos-instituut is verder gewerkt aan de ontwikkeling van het trainingscurriculum, en zijn er wederom EUPC-trainingen (European Prevention Curriculum) uitgevoerd, gericht op het versterken van kennis en vaardigheden van preventiewerkers door het hele land. Vrijwel alle collega's zijn nu EUPC getraind.
- Ook is er volop ingezet op het versterken van verslavingspreventie in Nederland. Er is voortgebouwd op de fundamenteen die in eerdere jaren zijn gelegd, met belangrijke stappen op inhoudelijk, beleidsmatig en communicatief vlak. In overleg met communicatie is gestart met het delen van maandelijkse nieuwsberichten via LinkedIn.
- Het [Basispakket verslavingspreventie](#) is geactualiseerd en aangepast aan nieuwe inzichten, ontwikkelingen in de praktijk en maatschappelijke behoeften. Om het belang van dit pakket en de effectiviteit van verslavingspreventie breed onder de aandacht te brengen, is een [impactdocument](#) opgesteld en is een heldere en toegankelijke [animatie](#) ontwikkeld waarin de kern van verslavingspreventie op een aansprekende manier wordt uitgelegd.
- Eind 2025 is er vanuit de Kansspel Autoriteit (KSA) subsidie gegund aan Verslavingskunde Nederland en Trimbos-instituut voor de oprichting van het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Schade door Gokken (SVSG). Dit samenwerkingsverband zet zich in om gokschade eerder te signaleren en verdere problemen te voorkomen. Bij dit verband zijn, naast het Trimbos-instituut en Verslavingskunde Nederland, ook GGD GHOR Nederland en de Nederlandse Schuldhulprouwe (NSR) aangesloten. Via deze organisaties wordt nauw samengewerkt met verslavingszorginstellingen, gemeenten en ervaringsdeskundigen.
- Sinds een aantal jaren wordt in opdracht van Verslavingskunde Nederland door de Hogeschool van Amsterdam de [Antenne Nederland - REGIOMONITOR RISICOJONGEREN, ROKEN, DRINKEN, BLOWEN EN DRUGS](#) uitgevoerd. In mei 2025 zijn de resultaten over 2024 gepresenteerd. Ook in 2025 is weer een meting uitgevoerd. De rapportage van deze meting zal in 2026 verschijnen. In 2025 is er met subsidie vanuit de Kansspelautoriteit tevens een module over gokken aan deze landelijke monitor toegevoegd.

Programmalijn Uniforme Werkwijzen

Deze programmalijn streeft naar een uniforme werkwijze in de verslavingszorg, door het tegengaan van praktijkvariatie. In de programmalijn gaat het om het ontwikkelen, onderhouden en implementeren van zorgstandaarden, protocollen en richtlijnen. Om te komen tot een uniforme, minimale kwaliteitsstandaard van good practices in heel Nederland, met ruimte voor de couleur locale in instellingen voor verslavingszorg. Binnen de programmalijn Uniforme Werkwijzen zijn vrijwel alle lid-instellingen van Verslavingskunde Nederland vertegenwoordigd en zijn er deelnemers vanuit het Trimbos-instituut, NISPA en Stichting Het Zwarte Gat aangesloten. Elke twee maanden is er overleg met de deelnemers.

Activiteiten in 2025:

- **Onderzoek Toekomst MHU:** Eind 2024 is er een start gemaakt met het uit te voeren onderzoek over de medische heroïne units (MHU); het NISPA heeft de opdracht aanvaard. Er is een junior onderzoeker bij Novadic-Kentron die, onder supervisie van een senior onderzoeker, dit project gaat uitvoeren. Dit heeft in 2025 vervolg gekregen. Daarbij is het Ministerie van VWS betrokken geraakt bij het onderzoek naar de toekomst van de MHU en hebben zij budget beschikbaar gesteld voor een vervolgonderzoek naar de financiën van de MHU. Beide onderzoeken worden in 2026 opgeleverd. Het doel van dit vervolgonderzoek is om een helder en actueel beeld te krijgen van de kostenstructuur, financieringsstromen en financiële knelpunten van MHU's in Nederland. Deze inzichten zijn cruciaal om beleidsmakers en betrokken organisaties te ondersteunen bij het maken van duurzame keuzes voor de toekomst van de MHU. De resultaten zullen bijdragen aan een betere onderbouwing van beleidsbeslissingen, het waarborgen van continuïteit van zorg en het versterken van de positie van MHU's binnen de keten van geestelijke gezondheidszorg.
- **E-Health:** Eind 2024 is er een onderzoek begonnen bij alle aangesloten instellingen over E-Health in de wachttijd. Zo wordt getracht een beeld te krijgen hoe de verschillende zorgaanbieders omgaan met de toenemende vraag naar digitale interventies, de inzet van digitale hulpmiddelen en de relatie met de aanblijvende wachttijden. Het doel van de inventarisatie is een overzicht te maken en bruikbare interventies breder te delen binnen de aangesloten instellingen van Verslavingskunde Nederland. De eindrapportage zal begin 2026 worden opgeleverd
- **Samenwerking met Akwa GGZ** ook in 2025 was er structureel overleg met Akwa GGZ, o.a. gericht op de coalitie verslaving en psychiatrie. Er is vanuit de coalitie samengewerkt op de thema's deskundigheidsbevordering voor de ggz-professionals en op de mogelijkheid elkaar te kunnen consulteren.
Daarnaast zijn er in 2025 in samenwerking met Akwa GGZ drie webinars gehouden over verslaving en ontwikkelingsstoornissen.
Ook is in samenwerking met Akwa GGZ is gewerkt aan het verzamelen van informatie over verslaving aan opioïde pijnstillers. Dit zal in 2026 resulteren in een infographic voor verwijzers, zoals huisartsen en de professionals in de ggz en verslavingszorg.
Er is feedback en input geleverd op verschillende documenten zoals de zorgstandaard Alcohol vanuit Akwa GGZ.
- **Omdenkers Mentale Gezondheid:** sinds eind 2025 is er deelname vanuit de programmalijn aan de klankbordgroep Omdenkers Mentale Gezondheid. Deze deelname is vooral belangrijk om verslaving en de sector verslavingszorg goed voor het voetlicht te brengen en de goede voorbeelden vanuit deze sector breder te delen.

Kennisknooppunt Sociale Inclusie

Het Kennisknooppunt Sociale Inclusie (KKP-SI) richt zich op het bevorderen van sociale inclusie, herstelondersteunend werken, destigmatisering en de inzet van ervaringsdeskundigheid binnen de verslavingszorg en het sociaal domein. Het kennisknooppunt fungeert als landelijk ontmoetings- en kennisplatform door actieve deelname aan netwerken, het ontwikkelen en actualiseren van kennisproducten en het verbinden van praktijk, beleid en ervaringsdeskundigheid.

Het kennisknooppunt versterkt de positionering van Verslavingskunde Nederland als kennispartner en draagt bij aan de beleidsmatige verankering van herstel en sociale inclusie. In 2025 bestond het KKP-SI uit vertegenwoordigers van lidinstellingen van Verslavingskunde Nederland, aangevuld met leden van de Vereniging van Ervaringsdeskundigen (VvED), het Trimbos-instituut en Het Zwarte Gat. In totaal telt het kennisknooppunt 13 leden.

Activiteiten in 2025:

- Actualisatie en publicatie van de infosheet *Stigma en Verslaving*.
- Bijdrage aan de ontwikkeling van richtlijnen voor verantwoord taal- en beeldgebruik over drugs in samenwerking met het Trimbos-instituut. De tiplijst is eind 2024 afgerond en in 2025 verspreid via de kanalen van Trimbos-instituut en Verslavingskunde Nederland.
- Actieve deelname aan het Waardenetwerk Volwaardig Burgerschap en het Waardenetwerk Verslaving en Gezonde Leefstijl van de Nederlandse ggz.
- Actieve deelname aan het tweejarige ZonMw-project (VvED, Movisie, Trimbos-instituut en Kenniscentrum Phrenos) gericht op de implementatie van de generieke module Ervaringsdeskundigheid en het herziene Beroepscompetentieprofiel Ervaringsdeskundigheid. Vertegenwoordiging van projectleiders en een onderzoeker binnen het kennisknooppunt; betrokkenheid van onder andere Tactus, VNN, IrisZorg en het Leger des Heils.
- Publicatie van een praktijkartikel over bovenstaand project in het *Tijdschrift Verslaving en Herstel*, mede tot stand gekomen door leden van het KKP-SI.
- Inhoudelijke bijdrage aan het Festival van de Leefstijl op 18 september 2025 en de landelijke dag Verslavingskunde op 10 oktober 2025 door jurering Herstelaward.
- Organisatie van drie kennisknooppuntbijeenkomsten, waaronder één live inspiratiebijeenkomst: de live bijeenkomst vond plaats op 24 juni 2025 in Utrecht en bestond uit:
 - een introductieworkshop Peer Open Dialogue (POD), verzorgd door Kenniscentrum Phrenos;
 - een gezamenlijke vertoning van de documentaire *Waarom stopt ie niet gewoon* van Emily May 't Hoen, gevolgd door een begeleid gesprek over stigma en handelingsperspectieven in de praktijk.

Het kennisknooppunt blijft zich ook in 2026 inzetten voor verspreiding en toepassing van kennis, verdieping van de samenwerking met andere programmalijnen en het versterken van het herstell perspectief als rode draad binnen Verslavingskunde Nederland.

Programmalijn Datamanagement

De programmalijn Datamanagement houdt zich bezig met de waarde van data in de verslavingszorg in brede zin. De programmalijn komt tweemaandelijks bij elkaar. In deze bijeenkomsten wordt er informatie en kennis uitgewisseld over dataverzameling/gebruik en onderzoek in de verslavingszorg én worden er zaken besproken omtrent de Pilot Datamanagement, het meetinstrumentarium MoVIN, de ontwikkelingen omtrent EHDDS, Akwa GGZ en LADIS.

Activiteiten in 2025:

- De pilot datamanagement is in 2025 van start gegaan. Met de pilot datamanagement willen we data verzamelen van verschillende instellingen om van te leren. Daarvoor verzamelen we gegevens over alcoholgebruik en psychische klachten bij voor-en nameting van cliënten met als primair middel alcohol. Daarvoor wordt cliënttoestemming uitgevraagd. Stichting IVZ heeft hiervoor een dataportaal ontwikkeld en zal de verwerking van de gegevens op zich nemen. Daarvoor zijn verwerkersovereenkomsten opgesteld tussen de instellingen, Stichting IVZ en Verslavingskunde Nederland. Doel is om te kijken of deze dataverzameling lukt, of we de gegevens kunnen onttrekken en wat we ervan kunnen leren.
- Verslavingskunde Nederland is opdrachtgever van de ontwikkeling van een nieuw meetinstrumentarium voor de verslavingszorg (MoVIN). Dit instrument is inmiddels ontwikkeld door NISPA, en in 2025 is gestart met het inbouwen van het instrument in de verschillende softwaresystemen. Op dit moment wordt het instrument als pilot ingezet bij verschillende instellingen (*verderop in dit document een uitgebreidere toelichting op MoVIN*). Parallel aan deze ontwikkeling zal de programmalijn Datamanagement ook een actieve rol bij de verdere implementatie van MoVIN spelen.
- De programmalijn is nauw betrokken bij de ontwikkeling van Stichting IVZ en de LADIS-kerncijfers. Een aantal mensen uit de programmalijn heeft ook zitting in de Inhoudscommissie van LADIS.
- Er zijn ook banden en regelmatige uitwisseling met Akwa GGZ, om op de hoogte te zijn van het GGZ Dataportaal en hun mogelijkheden daarin.
- In 2025 was de programmalijn ook betrokken bij de Gesprekstafels Verslavingszorg vanuit ZIN, die in 2024 van start zijn gegaan.
- In een live bijeenkomst die de programmalijn in 2025 had, was een presentatie over EHDS. De European Health Data Space (EHDS) is een Europese verordening, die zorgt voor een veilige, gestructureerde uitwisseling van gezondheidsgegevens binnen de EU.
- Daarnaast is de programmalijn betrokken bij diverse onderzoeken, waar Verslavingskunde Nederland bij aangesloten is.
- Tot slot is de programmalijn ook betrokken bij de verschillende onderzoeken die worden gedaan bij de verslavingszorginstellingen.

Programmalijn Jeugdverslavingszorg

De programmalijn Jeugdverslavingszorg maakt deel uit van het landelijke netwerk Jeugdverslavingszorg Nederland, onderdeel van Verslavingskunde Nederland. Het doel van Jeugdverslavingszorg Nederland is om meer jongeren zo vroeg mogelijk te helpen, en verslaving te voorkomen of te behandelen. In de programmalijn Jeugdverslavingszorg is in 2025 gewerkt aan het werven van meer leden. De aangesloten jeugdverslavingszorginstellingen hebben gezorgd voor een

goede inhoudelijke afvaardiging waarmee een energieke en dynamische groep is ontstaan. Er is een drive om het juiste te doen, te verbinden en te ontwikkelen en doen wat nodig is. Er is een duidelijke structuur met korte online overleggen waarin men elkaar informeert, highlights doorneemt en acties uitzet.

Activiteiten in 2025:

- Er zijn in 2025 twee fysieke kennissessies georganiseerd. In de Kennissessies is gewerkt aan het ontwikkelen van de uniforme cliëntreis binnen de Jeugdverslavingszorg.
- Er is met een werkgroep gewerkt aan de MoVIN Jeugd, waaraan in 2026 een vervolg wordt gegeven.
- De focus is dit jaar gelegd op structurele vroegsignalering van middelengebruik bij zowel jeugd als ouders, door middel van lobby. Doel was het vergroten van de aandacht voor Jeugdverslavingszorg. Hierin is nauw samengewerkt met de Programmalijn Preventie.

Programmalijn Innovatie

De programmalijn Innovatie beoogt, naast het uitwisselen van kennis en ervaringen met betrekking tot digitale- en innovatieve (product)ontwikkelingen, intensiever de verbinding met elkaar te zoeken op dit thema.

Activiteiten in 2025:

- In 2025 heeft het project *AI ondersteunt herstel bij cliënten met verslaving* belangrijke stappen gezet richting het realiseren van een veilig, werkbaar en gedragen eerste versie van een prototype van de AI-coach. Na de kick-off in december 2024, startte 2025 met de cliëntreis als basis: tijdens een workshop in januari heeft de projectgroep samen met leverancier In The Pocket alle opportuniteiten van AI binnen de gehele cliëntreis (van preventie tot nazorg) geïdentificeerd en geprioriteerd in een impact- versus haalbaarheidskwadrant. In deze workshop zijn tevens de gebruikersbehoeften en functionele scope van de tool gedefinieerd. Conclusie betrof dat de AI-coach zich zou moeten richten op de overgang van de zorg naar nazorgfase. In een vervolgworkshop is dit nader uitgewerkt en zijn ook de technische-, privacy- en veiligheidseisen opgesteld.
- Belangrijk om te benoemen is dat *alle* projectactiviteiten en processtappen zijn gevalideerd door een multidisciplinaire klankbordgroep in online bijeenkomsten. Tevens heeft het algemeen bestuur medio 2025 een presentatie bijgewoond waarin de voortgang van het project is besproken.
- In het tweede en derde kwartaal van 2025 lag de focus op het ontwikkelen en verzamelen van fictieve persona's en bijbehorende functieanalyses en signaleringsplannen. Alle individuele verslavingszorginstellingen die aangesloten zijn bij de programmalijn hebben data aangeleverd, die zijn gebruikt als input voor het mentale AI-model van de tool.
- Parallel daaraan werd wetenschappelijke onderbouwing verzameld, waaronder evidence-based methodieken (zoals CGT, CRA, CM en Motiverende gespreksvoering) en bekende risico- en beschermende factoren voor terugval in verslaving. Deze inzichten hebben bijgedragen aan een aanscherping en afbakening van de rationale, het ethische- en inhoudelijke kaders van de AI-coach en adviezen voor de eerste testfase.

- In The Pocket bouwde in deze periode iteratief aan het prototype, waarin nieuwe data en wetenschappelijke inzichten telkens werden verwerkt. Ook werd gewerkt aan technische vereisten, privacy- en beveiligingsaspecten (“guard rails”). Dit mondde uit in de oplevering van de eerste versie van het prototype in november 2025, gevolgd door een (kwalitatieve) conceptevaluatie door drie groepen: 1) de projectgroep, 2) de klankbordgroep en 3) ervaringsdeskundigen (i.o.) en cliëntenraadsleden van Tactus en IrisZorg. De eerste twee groepen hebben de evaluatie doorlopen. Voor de derde groep is de werving gestart en een testprotocol opgesteld.
- In het eerste kwartaal van 2026 zullen de interviews met de testpersonen gaan plaatsvinden, waaruit een evaluatierapport volgt die richting zal geven aan het vervolg van het project in 2026.

Kennisknooppunt Zorg & Veiligheid

Bij Zorg & veiligheid gaat het om het delen en doorontwikkelen van kennis en kunde over delictgedrag en problematisch middelengebruik, ter verhoging van de veiligheid van de maatschappij.

Activiteiten in 2025:

- 2025 stond in het teken van heroriëntatie door het vertrek van de programmacoördinator en het aantreden van de nieuwe bestuurlijk portefeuillehouder. In november 2025 heeft de enige bijeenkomst plaatsgevonden, is besproken wat de meerwaarde is van het kennisknooppunt t.o.v. andere gremia in de forensische sector en waar het zich in de toekomst op zou moeten richten. Conclusie betrof dat de meerwaarde zit in het creëren van een stevigere positie van deze ‘niche’ sector (forensische verslavingszorg). Dit kan alleen door in gezamenlijkheid op te treden en thema’s op strategisch-tactisch (en deels ook inhoudelijk) niveau te bespreken en acties die daaruit voortvloeien samen op te pakken.
- In 2026 zal bovenstaande concreter worden uitgewerkt in een jaarplan en vervolgens zullen de juiste professionals geworven worden om deze doelen te realiseren. Uiteraard gebeurt dit in nauwe samenwerking met het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie dat zich met name bezighoudt met de inhoud van de forensische zorg.
- Daarnaast ligt een specifieke behoefte om een MoVIN-versie te ontwikkelen voor de forensische cliënten binnen de verslavingszorg. Dit proces ligt stil en zal in 2026 aandacht en nadere actie behoeven.

Modernisering Verslavingszorg Instrumentarium Nederland (MoVIN)

Verslavingskunde Nederland heeft in 2022 het Nijmegen Institute for Scientist Practitioners in Addiction (NISPA) formeel opdracht verleend om het meetinstrumentarium voor de verslavingszorg in Nederland te moderniseren: Modernisering Verslavingszorg Instrumentarium Nederland ([MoVIN-project](#)). Het project wordt uitgevoerd door NISPA in samenwerking met PARC en AIAR. Een uniek project waarbij alle bij Verslavingskunde Nederland aangesloten instellingen zich geschaard hebben achter deze nieuwe ontwikkeling. Resultaat van het project moet een instrument zijn dat goed toepasbaar is in de praktijk en voldoet aan de huidige ontwikkelingen in de verslavingszorg.

Het instrumentarium is ontwikkeld in diverse rondes, met input van een diverse groep professionals uit de praktijk, cliëntvertegenwoordigers en een wetenschappelijke adviesraad. Op basis hiervan zijn

twee digitale zelfrapportagevragenlijsten (een screeningsinstrument en een evaluatie-instrument) ontwikkeld waarbij gebruik is gemaakt van bestaande, gevalideerde vragenlijsten.

Het project kent vijf fasen: (1) ontwikkelfase, (2) testfase, (3) optimalisatiefase, (4) implementatie, en (5) evaluatiefase. Fase 1 t/m 4 zijn afgerond; het project bevindt zich nu in fase 5. In deze fase wordt het instrumentarium toegepast in het reguliere zorgproces op een aantal pilot locaties, waarna wetenschappelijk onderzoek wordt uitgevoerd naar de psychometrische eigenschappen en het implementatieproces en toepassing in de praktijk. De inzichten uit deze pilot worden gebruikt om het instrumentarium verder te optimaliseren waarna het landelijk beschikbaar zal komen onder de naam SET-addiction care (Screening and Evaluation of Treatment in addiction care). De wetenschappelijke resultaten worden verwacht in 2026 en 2027.

Vervolg Nationaal Preventieakkoord

In november 2018 was Verslavingskunde Nederland één van de ruim 70 partijen die het [Nationaal Preventieakkoord](#) (NPA) hebben ondertekend. Verslavingskunde Nederland heeft haar steun en inzet toegezegd op de deelakkoorden Roken en Alcohol. Verslavingskunde Nederland heeft tussen 2019 en 2023 in dit kader verschillende projecten uitgevoerd. Na een looptijd van 5 jaar zijn deze projecten afgerond en de producten zijn inmiddels onderdeel van het vaste aanbod van de instellingen van Verslavingskunde Nederland.

Rookvrije Zorg

De activiteiten op het thema Rookvrije Zorg (voortkomend uit het Deelakkoord Roken van het NPA) zijn na afloop van de formele subsidieperiode voor de leden van Verslavingskunde Nederland overgedragen aan de Nederlandse ggz, zij hadden hiervoor nog een korte periode aanvullende subsidie. Ook deze activiteiten zijn eind 2025 gestopt. Rookvrije Zorg en de daarbij horen activiteiten zijn daarmee een onderdeel en verantwoordelijkheid van de individuele leden van Verslavingskunde Nederland geworden.

SVA

Voor het deelakkoord Alcohol voert Verslavingskunde Nederland sinds 2019, onder de paraplu van [het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek](#) (SVA), een aantal projecten uit gericht op het verbeteren van de keten van zorg bij en vroegsignalering van alcoholproblematiek. Project V is hierin het belangrijkste project dat een vervolg heeft gekregen in het platform [Allesoverdrinken.nl](#), de online omgeving waarop burgers hun weg kunnen vinden bij al hun vragen over alcohol en alcoholgebruik. Op dit platform is naast informatie ook een directe link naar zowel online als offline hulp en (preventieve) interventies. De website is een positief platform voor een gezonder leven met minder alcohol: begrijpelijk, herkenbaar, activerend en motiverend. Het uiteindelijke doel is dat mensen hun alcoholgebruik veranderen en passende hulp vinden als dat daarvoor nodig is.

Vervolgfinanciering

Vanaf 2024 werd de financiering van een projectfinanciering omgezet naar een instellingssubsidie voor Verslavingskunde Nederland vanuit het Ministerie van VWS. Onder deze instellingssubsidie vielen het voortzetten van het Platform Allesoverdrinken.nl en de Aandachtsfunctionarissen, beiden een vervolg op c.q. voortkomend uit projecten van het deelakkoord Alcohol. Met deze vervolgfinanciering hopen we de komende jaren deze initiatieven verder te optimaliseren en het bereik nog verder te vergroten. Door het voortbouwen op het koppelen van interventies aan de site beogen we een bijdrage te kunnen blijven leveren aan de doelen zoals geformuleerd in het oorspronkelijke Nationaal Preventieakkoord eind 2018.

Toekomst

In de loop van 2025 werd helder dat door forse bezuinigingen de middelen die voor 2026 beschikbaar zouden worden gesteld vanuit het Ministerie voor de activiteiten onder de Instellingsubsidie flink zouden worden verminderd. Het algemeen bestuur heeft hierop de keuze gemaakt om 2026 als overgangsjaar te zien en ondanks de beperkte middelen wel te kiezen voor het in stand houden van deze activiteiten, zij het op beperkte sterkte. Dit vanwege het grote belang van de doelgroep van deze activiteiten. In 2026 zal er gekeken worden naar de mogelijkheden om, mogelijk met andere externe subsidie aanvullend op de instellingsubsidie van VWS, zowel Allesoverdrinken.nl als de Aandachtsfunctionarissen op de lange termijn actief te kunnen houden.

Vanuit het Ministerie van VWS is, in vervolg op het Nationaal Preventie Akkoord, in 2025 de [Samenhangende Preventie Strategie](#) gepresenteerd. De verwachting is dat de rol die Verslavingskunde Nederland hierin zal gaan spelen in 2026 helder zal worden.

Hieronder worden de activiteiten in 2025 van zowel het SVA als Allesoverdrinken.nl als de Lokale Aandachtsfunctionarissen nader toegelicht.

Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek (SVA) in 2025

Het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek (SVA) wordt gevormd door Verslavingskunde Nederland, samen met Tranzo en Trimbos-instituut. Dit samenwerkingsverband is gericht op het verbeteren van de vroegsignalering van alcoholproblematiek, door het verspreiden van kennis en het ondersteunen van professionals. Met dit samenwerkingsverband wordt gezamenlijk gebouwd aan een stevige, landelijke en lokale infrastructuur op het gebied van preventie, gericht op vroegsignalering van alcoholproblematiek. Verslavingskunde Nederland is tevens actief binnen de [Werkgroep Tweedelijn](#) van het Samenwerkingsverband.

Activiteiten in 2025:

Op 28 oktober hield deze werkgroep een symposium in Tilburg voor professionals en gemeenten over vroegsignalering alcoholproblematiek.

Allesoverdrinken.nl in 2025

Verslavingskunde Nederland heeft met de eHealth-keten Allesoverdrinken.nl de landelijke preventieve interventieketen rondom alcoholgebruik digitaal beschikbaar gesteld. Het platform biedt drinkers, hun naasten en professionals laagdrempelige toegang tot betrouwbare informatie en effectieve interventies en vormt daarmee een structurele aanvulling op het reguliere preventie- en zorgaanbod. Dankzij deze eHealth-keten worden doelgroepen bereikt die de reguliere zorg minder snel weten te vinden. De eHealth-keten ondersteunt vroegsignalering, stimuleert bewustwording en draagt bij aan het voorkomen van problematisch alcoholgebruik en alcoholverslaving.

Activiteiten in 2025:

- Doorontwikkeling en actualisatie van content.
In 2025 is de inhoud van Allesoverdrinken.nl inhoudelijk doorontwikkeld en geactualiseerd. Op basis van een zoekwoordanalyse is een gerichte contentstrategie opgesteld, gericht op thema's waar gebruikers actief naar zoeken. Dit heeft geleid tot de publicatie van nieuwe artikelen die aansluiten bij verschillende fasen van gedragsverandering, met als doel informeren, motiveren en ondersteunen bij het minderen of stoppen met alcoholgebruik. Daarnaast is bestaande content geoptimaliseerd op actualiteit, leesbaarheid en vindbaarheid.

- Technisch onderhoud en optimalisatie van interventies.
Het technisch beheer van het platform is in 2025 doorlopend uitgevoerd, gericht op continuïteit, veiligheid en gebruiksvriendelijkheid. Daarbij is geïnvesteerd in het optimaliseren van de gekoppelde online interventies, zodat deze goed blijven functioneren en laagdrempelig toegankelijk zijn voor gebruikers.
- Communicatie, promotie en borging van het aanbod.
Om het bereik en de effectiviteit van Allesoverdrinken.nl te vergroten, is in 2025 structureel ingezet op communicatie en promotie. E-mailmarketing vormde hierbij een belangrijk instrument en bestond uit geautomatiseerde welkomst- en voortgangsberichten, een maandelijkse nieuwsbrief en actief accountbeheer. Deze aanpak ondersteunt gebruikers in het actief blijven gebruiken van het aanbod. Daarnaast is een landelijke bewustwordingscampagne uitgevoerd in huisartspraktijken, via animaties op wachtkamerschermen. Deze campagne was specifiek gericht op het vergroten van de bekendheid van het platform en het bereiken van doelgroepen die eerder beperkt gebruik maakten van online preventieaanbod.
- Netwerkontwikkeling en implementatie binnen het zorg- en sociaal domein.
In 2025 is doorlopend gewerkt aan netwerkontwikkeling en implementatie van Allesoverdrinken.nl binnen de eerstelijnszorg en het sociaal domein. Door het platform structureel te positioneren binnen bestaande netwerken kunnen professionals het eenvoudig inzetten en aanbevelen bij mensen die hun alcoholgebruik willen verminderen. Dit gebeurt onder andere door opname in relevante voorlichtingsmaterialen en richtlijnen, gerichte communicatie richting professionals en samenwerking met ketenpartners. Aandachtsfunctionarissen vervullen hierin een belangrijke rol als verbindende schakel tussen beleid, uitvoering en praktijk, waarmee de duurzame borging van het aanbod wordt versterkt.

Aandachtsfunctionarissen

Sinds 2023 zijn er Aandachtsfunctionarissen Vroegsignalering Alcoholproblematiek aangesteld vanuit het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek (SVA). Deze aandachtsfunctionarissen hebben als taak om het thema vroegsignalering alcoholproblematiek lokaal op de agenda te zetten en de diverse interventies te borgen in het lokale netwerk. De aandachtsfunctionarissen zijn aangesteld bij de preventieafdelingen van verslavingszorginstellingen van Verslavingskunde Nederland.

Activiteiten in 2025:

- De aandachtsfunctionarissen kwamen in 2025 maandelijks bijeen voor het uitwisselen van kennis en materialen. Dit heeft geleid tot zichtbare vooruitgang in het aanpakken van problematisch alcoholgebruik. Door intensieve samenwerkingen en effectieve campagnes is het thema alcoholproblematiek sterker op de kaart gezet. De aandachtsfunctionarissen hebben een cruciale rol gespeeld in het verbinden van zorg en sociaal domein, in lijn met de doelen van het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek (SVA). Daarnaast maken de aandachtsfunctionarissen gebruik van Allesoverdrinken.nl, door hun contactpersonen hierop te wijzen en actief naar door te verwijzen.
- Elke aandachtsfunctionaris maakt een jaarplan, waarin de specifieke lokale aanpak wordt uitgewerkt voor de vroegsignalering van alcoholproblematiek. Meer specifiek hebben zij in 2025 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Versterkte samenwerking blijkt uit toegenomen participatie in lokale netwerken en ketenaanpakken.
- De aandachtsfunctionarissen hebben hierbinnen een taak op het gebied van Deskundigheidsbevordering (trainingen en workshops voor professionals in zorg, sociaal domein en onderwijs), Bewustwording (actieve bijdrage aan het vergroten van bewustzijn rondom vroegsignalering van alcoholproblematiek) en Kennisverspreiding (informatie over beschikbare hulp en ondersteuning).
- Bij de ontwikkelingen en delen van materialen wordt landelijk samengewerkt.

Communicatie

De communicatie-activiteiten van Verslavingskunde Nederland onderbouwen de inhoudelijke activiteiten. Ook versterkt communicatie de zichtbaarheid en het profiel van Verslavingskunde Nederland. Zoals elk jaar is in 2025 de positionering van Verslavingskunde Nederland op verschillende manieren versterkt: onder andere met een aantal webinars, een goedbezochte Landelijke Dag met als thema Verslaving en Sociale Context, een up-to-date website met wetenschappelijke databank, actueel promotiemateriaal, een maandelijks nieuwsbrief en een actieve aanwezigheid op sociale media. Deze activiteiten zijn steeds gericht op het breed kenbaar maken van de visie, belangen en expertise vanuit de verslavingszorgsector.

Communicatie-activiteiten ter onderbouwing van de inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten en expertrol in 2025:

- Voortzetting van de webinarreeks: in januari 2025 werd een eerste webinar georganiseerd over [effectieve verslavingspreventie](#). In het najaar volgde een serie van drie webinars over [verslaving en ontwikkelingsstoornissen](#) in samenwerking met Akwa GGZ. De webinars zijn interactief en trekken veel online publiek. Per webinar wordt een video ontwikkeld die ook daarna nog te bekijken is.
- De jaarlijkse Landelijke Dag: dit is een symposium rond een bepaald thema, het profileert Verslavingskunde Nederland als expert op het thema en vraagt tegelijkertijd een actieve participatie uit het netwerk. De Landelijke Dag is bedoeld voor medewerkers van bij Verslavingskunde Nederland aangesloten instellingen, partners en stakeholders. In 2025 was het thema Verslaving en Sociale Context. De twee keynotes en de workshops stonden allen in het teken van dit thema. Voor het eerst werden er dit jaar maar liefst 10 workshops/presentaties aangeboden. Dit was de specifieke wens van een groot aantal deelnemers die de evaluatie in 2024 hadden ingevuld. In 2025 is er voor het eerst accreditatie aangevraagd bij verschillende beroepsverenigingen. Dit jaar werd voor het eerst ook een early-bird-tarief aangeboden, gedurende de eerste maand waarin men zich kan aanmelden. Alle 200 plekken waren uitverkocht.
- De Herstelaward, de prijs voor het beste idee voor herstel van verslaving werd tijdens de Landelijke Dag uitgereikt. Dit is een vast onderdeel van de dag. In 2025 won Brijder met hun project 'De Pitstop'. Zij kregen 300 euro te besteden aan het project en een bokaal. Ook de tweede en derde prijs werden uitgereikt. Zoals elk jaar is er een video gemaakt over het winnende project en vertoond tijdens de Landelijke Dag. Deze video is, net als voorgaande jaren, gebruikt ter promotie van de Landelijke Dag op website en sociale media.

- De Jaarlijkse Netwerkdag in november 2025 stond in het teken van het informeren van de bestuurders over de nieuwe jaarplannen van de programmalijnen en de stand van zaken van het project MoVIN; Spreker Matthijs Blankers sprak over uitdagingen in de verslavingszorg vanuit zijn leerstoel bij Tranzo, waarna men discussieerde over relevante ontwikkelingen in de verslavingszorg. Het organiseren van deze Netwerkdag draagt bij aan verbondenheid en afstemming met de bestuurders van de kernleden, partners en stakeholders en de programmacoördinatoren over de inhoudelijke koers van Verslavingskunde Nederland.
- In 2025 droeg Verslavingskunde Nederland zorg voor de persvoorlichting met betrekking tot actuele onderwerpen, vaak in samenwerking met andere betrokken partijen zoals de Nederlandse ggz en Trimbos-instituut. De verschillende communicatie-afdelingen werken op deze momenten nauw met elkaar samen.

Communicatie-activiteiten in 2025 die Verslavingskunde Nederland profileren:

- [De website](#) (inclusief centrale wetenschappelijke database, gemoderniseerde huisstijl en nieuwe beeldbank) is het platform om de programmalijnen, projecten en evenementen duidelijker over het voetlicht te brengen. In 2025 is begonnen met een actualisering van de teksten en een eerste verkenning met betrekking tot een update van de missie en visie van Verslavingskunde Nederland.
- Ook in 2025 is zijn er [maandelijke nieuwsbrieven](#) verstuurd, met actueel nieuws over interne en externe onderwerpen. De nieuwsbrief heeft ruim 1000 abonnees, een vaste stijl, met het logo bovenaan en er wordt verwezen naar andere communicatie-uitingen van Verslavingskunde Nederland (webinars, Landelijke Dag, LinkedIn, publicaties). Zo blijft Verslavingskunde Nederland goed in het vizier van de lezers van de nieuwsbrief. Ook worden er regelmatig nieuwsbrieffspecials verstuurd, bijvoorbeeld over de Landelijke Dag of het MoVIN-project.
- Met onze [LinkedIn-pagina](#) (11.000 volgers – en het aantal blijft stijgen) hebben we Verslavingskunde Nederland dit jaar wederom goed weten te profileren in het brede verslavingszorgveld.

FINANCIEEL

Begroting en Resultaat 2025

De totale bureaubegroting 2025 bedroeg €408.100

Dit bedrag is exclusief de € 146.971 die separaat gefactureerd is buiten de bureaubegroting om voor de inhoudelijke projecten en plannen. Opbrengsten van de partners waren €50.000 en er was een bedrag van €8.000 begroot voor royalty's. Om de begroting dekkend te maken was de totale op te brengen contributie door de kernleden in 2025 €555.071.

Stichting Verslavingskunde Nederland heeft 2025 met een negatief resultaat afgesloten. Dit negatieve resultaat was echter minder groot dan op voorgesorteerd; om het Eigen Vermogen terug te brengen naar het noodzakelijk geachte en gewenste bedrag van €160.000 heeft het Algemeen Bestuur eind 2024 besloten om een deel van het Eigen Vermogen in te zetten ten behoeve van de contributie 2025 (€120.000) en ten behoeve van het Innovatie AI project (€60.000). In totaal was dus

voorgesorteerd op inzet vanuit het Eigen Vermogen van een bedrag van €180.000 totaal. Uiteindelijk is dit een tekort van €96.475,- gebleken voor 2025. Hierdoor was het eigen vermogen van de stichting op 31-12-2025 nog steeds ruim boven de noodzakelijk geachte en gewenste bedrag.

Resultaat 2025 en eigen vermogen:

Totaal eigen vermogen (EV)	
Stand EV 31.2.2024	€ 355.181
Resultaat 2025	- <u>€ 96.475</u>
Stand 31.12.2025	€ 258.706

De contributie die voor de leden en de partners was begroot, is in zijn geheel gefactureerd en betaald.

Verslavingskunde Nederland heeft in 2025 minder kosten gemaakt op een aantal grote posten. Zo is bij de begroting van de personele kosten geen rekening gehouden met de doorbelasting van de manager van het bureau aan subsidieprojecten.

De bureaunkosten kent een onderbesteding van €64.000. Dit wordt mede veroorzaakt door lagere kosten webinars en het niet doorgaan van de ontwikkeling van de website (totaal €7000) en ook op de communicatiekosten is 7000 minder uitgegeven. Tevens is er €3000 meer rente ontvangen. De vrijval van nog te betalen kosten uit 2024 van €8000 betreffende geen factuur ontvangen voor inhuur (zie ook *Jaarrekening Verslavingskunde Nederland 2025*).

Voor 2026 zal nog scherper begroot worden om de lasten voor de kernleden wat betreft contributieomvang zo laag mogelijk te houden.

Vooruitblik op 2026

Ons netwerk gaat, uitgaande van de formele start in oktober 2017, haar 9^e levensjaar in. Er is veel gebeurd in de afgelopen jaren, zowel binnen ons netwerk als in de (zorg-)wereld om ons heen. Maatschappelijke ontwikkelingen hebben hun weerslag op hoe de zorg functioneert, en daarvan is ook de verslavingszorg niet gevrijwaard. Personele druk, financiële krapte en politieke onrust hebben met name de afgelopen 2 à 3 jaar voor veel onzekerheid gezorgd.

In ons netwerk zien we, naast een volledig nieuw algemeen bestuur, ook een (daarvan niet los te koppelen) verandering in bestuurlijke visie en richting ontstaan. Een kritisch blik naar binnen, reflectie op onze fundamentele kaders en uitgangspunten en een onontkoombaar gesprek over onze bestaansredenen zijn ontwikkelingen waar we ons als netwerk niet aan kunnen en willen onttrekken. Reflectie op en herijking van onze visie, missie en doelen zijn dan ook noodzakelijk. Het toetsen van onze strategische en inhoudelijke richting aan de ontwikkelingen in de wereld om ons heen zijn noodzakelijk om ons bestaansrecht stevig te kunnen (blijven) onderbouwen. En ook van belang is hoe we route daar naartoe invullen. In 2026 is dat traject een belangrijke leidraad voor de gesprekken binnen het algemeen bestuur, het bureau en de inhoudelijke gremia van Verslavingskunde Nederland. Dit alles met als doel om eind 2026 / begin 2027 het 10e jaar van het bestaan van ons netwerk in te kunnen luiden met een maatschappelijk relevante en gedragen kijk op de toekomst.

Eind 2026 organiseren we wederom een Netwerkdag voor onze kernleden en partners. Het streven is daar (de contouren van) de uitkomsten van dit herijkingstraject te kunnen presenteren. Ook is er -de jaarlijkse inhoudelijke Landelijke Dag van Verslavingskunde Nederland, gericht op de professionals werkzaam bij onze instellingen. Het thema van deze Landelijke Dag is Veerkracht. Met inspirerende sprekers en interactieve workshops wordt het gesprek aangegaan over persoonlijke veerkracht van mensen met een verslaving, professionele veerkracht van behandelaars en maatschappelijke veerkracht: hoe kunnen we samen verslaving eerder signaleren, voorkomen en aanpakken, met ruimte voor innovatie en nieuwe inzichten?

Verslavingskunde Nederland blijft ernaar streven kennis en kunde op het gebied van verslavingskunde verder te ontwikkelen en te delen. Wij streven daarbij naar een breed netwerk van aangesloten partners die onze visie en missie ondersteunen en onderschrijven. Op deze manier willen wij een blijvende impact leveren op de verslavingszorg in Nederland in al haar facetten.

Gerard Niemeijer
Voorzitter Stichting Verslavingskunde Nederland